

Czy mamy koncepcje i odpowiednie środki finansowe na realizację projektów dla rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce w latach 2007-2013?

*Paweł Tomczak (ZGW RP)
Józef Orzeł (SMWI)*

Analiza realizacji działania 1.5

Wykorzystanie funduszy europejskich w latach 2004-2006
na rozwój społeczeństwa informacyjnego
(działanie 1.5 ZPORR):

Stan projektów na 30 września 2005:

- ➔ Zarządy Woj. zaakceptowały 92 projektów o wartości 373,99 mln zł - 67% całości 1.5 ZPORR (wg kursu z 2004r. 1 euro=4,7894 zł)
- ➔ w rozstrzygniętych już konkursach (15 województw) zgłoszono 466 wniosków. Zaakceptowano ostatecznie 92. Oznacza to, że tylko co piąty wniosek przeszedł pomyślnie procedurę aplikacyjną

Analiza realizacji działania 1.5

Stan projektów

w poszczególnych województwach na 30 września 2005r.

Województwo	Liczba konkursów	Projekty zgłoszone	Zaakceptowane przez panel ekspertów	Zaakceptowane przez RKS	Zaakceptowane przez Zarząd Województwa	Podpisane umowy z wojewodą
dolnośląskie	1	51	19	19	7	0
kujawsko-pomorskie	1	12	8	8	6	6
lubelskie	3	85*	9	9	9	7
lubuskie	5	42*	15	15	1	1
łódzkie	2	29	24	24	13	7
małopolskie	2	37	10	10	9	2
mazowieckie	0	0	0	0	0	0
opolskie	1	4	2	2	1	1
podkarpackie	1	15	9	9	9	9
podlaskie	1	10	9	9	1	1
pomorskie	2	41	24	12	12	11
śląskie	2	57*	2	2	2	2
świętokrzyskie	1	8	5	3	3	3
warmińsko-mazurskie	1	19	8	8	0	0
wielkopolskie	1	16	11	11	3	1
zachodnio-pomorskie	2	40	36	36	16	5
Suma	26	466	191	177	92	56

Analiza realizacji działania 1.5

Wykorzystanie funduszy europejskich w latach 2004-2006 na rozwój społeczeństwa informacyjnego (działanie 1.5):

CEL DZIAŁANIA 1.5

Celem głównym działania jest wspieranie rozwoju województw poprzez rozbudowę regionalnej i lokalnej infrastruktury społeczeństwa informacyjnego, a także wyrównanie dysproporcji w zakresie dostępu i wykorzystania Internetu oraz innych Technologii Informacyjnych i Komunikacyjnych (ICT) pomiędzy regionami w Polsce i UE oraz w układzie wewnątrz regionalnym, **a w szczególności pomiędzy dużymi ośrodkami, a obszarami wiejskimi i małymi miastami.**

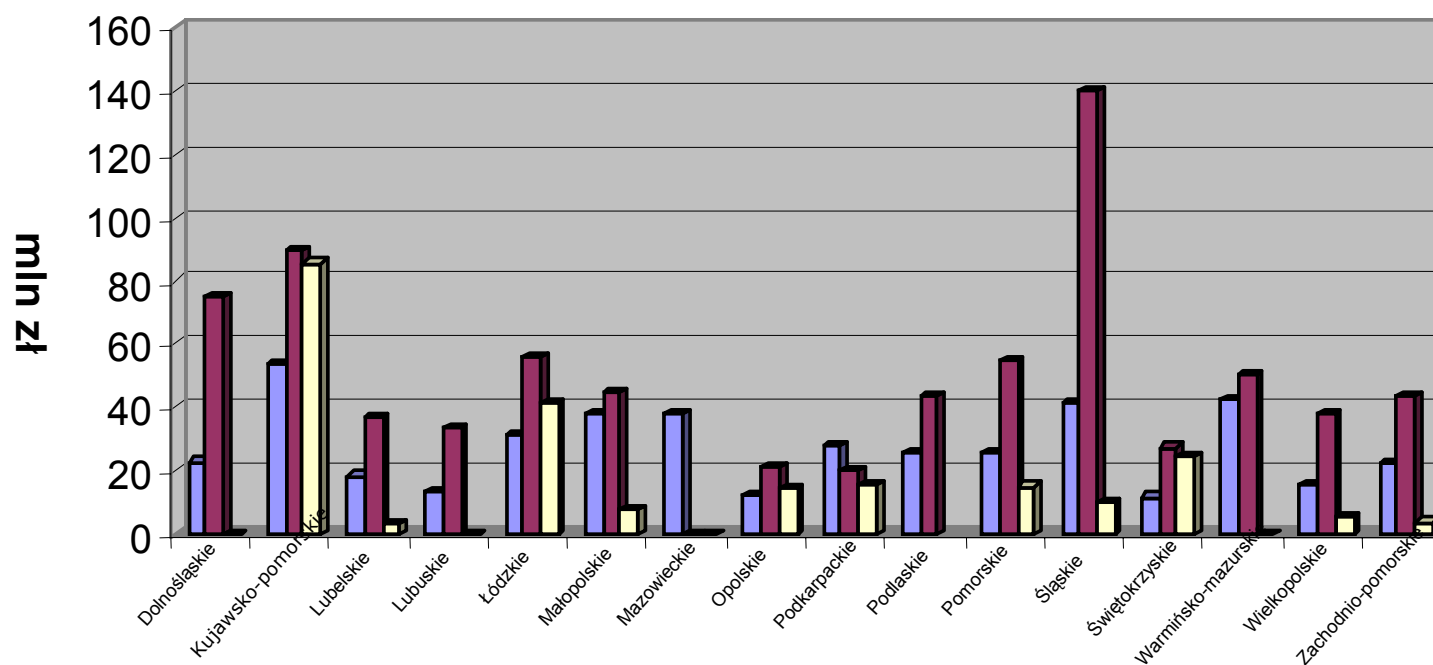
CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. **zapewnienie powszechnego, szybszego i bezpieczniejszego dostępu do Internetu dla przeciwdziałania marginalizacji terenów „zdefaworyzowanych”, tj. obszarów wiejskich i małych miast,**
2. **rozwój dostępu do Internetu, w szczególności na obszarach wiejskich i w małych miastach,**
3. wykorzystanie ICT dla realizacji usług publicznych,
4. rozwój e-usług publicznych spełniających specyficzne potrzeby obywateli,
5. użycie ICT do poprawienia efektywności pracy (e)-administracja.

Analiza realizacji działania 1.5

Wykorzystanie funduszy europejskich w latach 2004-2006 na rozwój społeczeństwa informacyjnego (działanie 1.5):

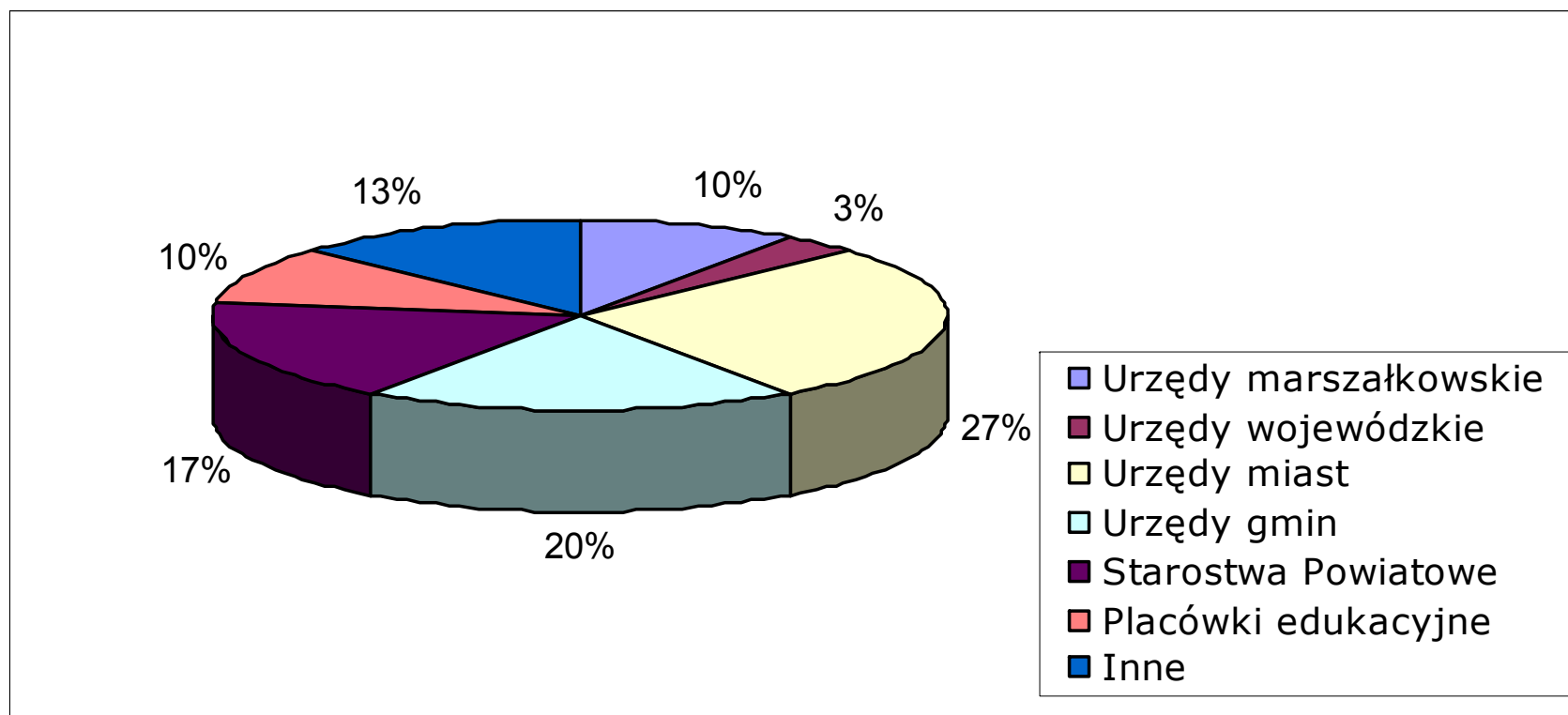
- Wartość środków ZPORR na lata 2004-2006 [mln zł]
- Całkowita wartość projektów zgłoszonych [mln zł]
- Całkowita wartość projektów w ramach podpisanych umów z Wojewodą [mln zł]

Analiza realizacji działania 1.5

Wykorzystanie funduszy europejskich w latach 2004-2006 na rozwój społeczeństwa informacyjnego (działanie 1.5):

Profil beneficjentów

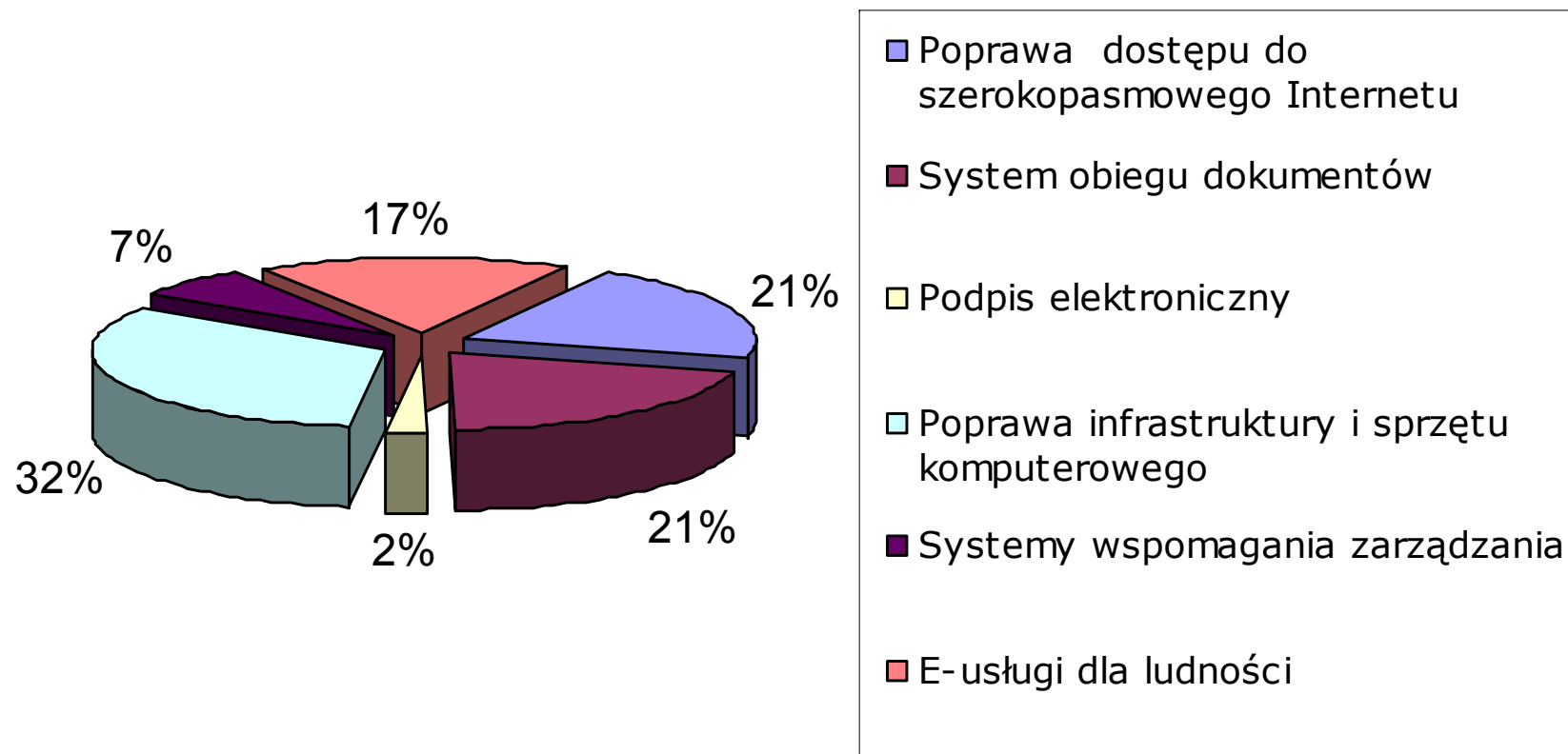
Analiza realizacji działania 1.5

Pod znakiem zapytania staje realny wpływ inwestycji działania 1. 5 ZPORR na dynamikę zrównoważonego rozwoju regionalnego oraz na przeciwdziałanie „wykluczeniu informacyjnemu” obszarów wiejskich. Co więcej dotychczasowa praktyka rozwoju społeczeństwa informacyjnego wspieranego przez środki ZPORR powoduje, iż zakres i skala „wykluczenia informacyjnego” obszarów wiejskich wzrośnie w wyniku realizacji projektów w latach 2004-2006.

Analiza realizacji działania 1.5

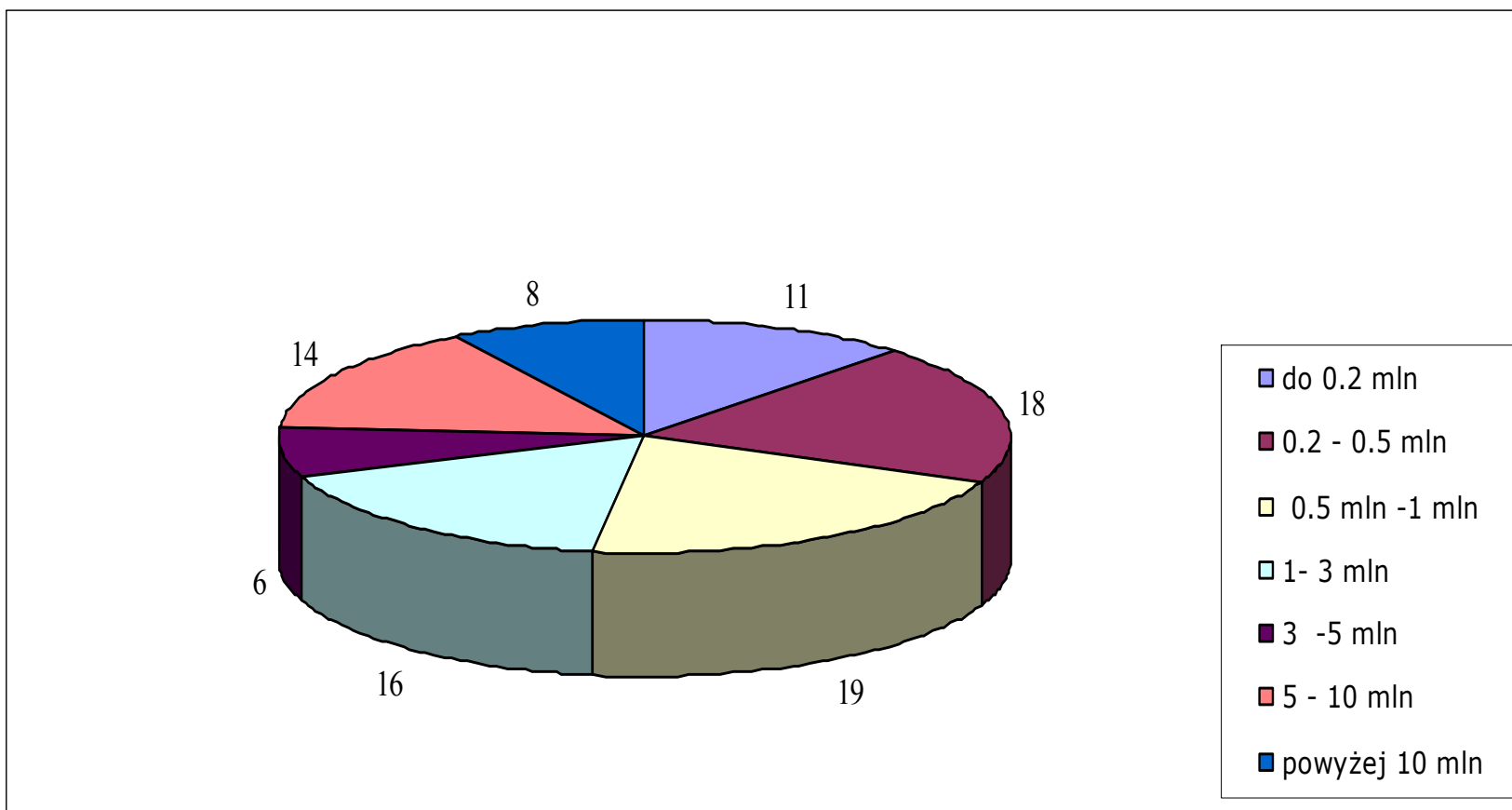
Wykorzystanie funduszy europejskich w latach 2004-2006
na rozwój społeczeństwa informacyjnego:

Udział typów projektów zaakceptowanych przez Zarządy Województwa

Analiza realizacji działania 1.5

Liczba projektów zaakceptowanych do realizacji w podziale wedle wielkości (w mln zł)

Powody trudności w realizacji projektów w ramach działania 1.5:

Zewnętrzne:

- złożony system prawny wykorzystania środków strukturalnych
- długotrwałe procedury rozliczania wydatków
- złożony system finansowania projektów
- brak systemowego łańcucha projektowego od strategii e-Polska poprzez regionalne strategie i plany operacyjne do realizacji projektu
- niedostateczna rządowa obsługa programu realizacji działania 1.5
- opóźnienia w uruchomieniu programu ZPORR
- złożone procedury przetargowe
- brak trwałego systemu szkoleń i doradztwa dla samorządów

Analiza realizacji działania 1.5

Powody trudności w realizacji projektów w ramach działania 1.5:

Wewnętrzne:

- ➔ niewystarczający poziom wiedzy i doświadczenia
- ➔ wąskie spojrzenie na problematykę rozwoju społeczeństwa informacyjnego
- ➔ brak własnych środków finansowych
- ➔ problem z określeniem specyfikacji zamówienia publicznego

Analiza realizacji działania 1.5

Czy przeznaczone do realizacji projekty wpłyną na osiągnięcie celów działania 1.5?

W WIĘKSZOŚCI:

1. pod względem formalnym spełniają założone reguły i cele, lecz mają niską jakość
2. nie spełniają założeń Guidelines... (projekty powinny mieć znaczący wpływ na wskaźniki regionalnego rozwoju IS, m.in. powinny mieć skalę ponadlokalną – nie powinny być „izolowane”)
3. nie wynikają z regionalnych e-strategii lub nie przyczyniają się do ich realizacji

Analiza realizacji działania 1.5

Okolo 30% - 40% środków działania 1.5 ZPORR może zostać wydatkowane na projekty, których realizacja wg założeń studiów wykonalności :

- ➔ w terminie do końca 2007 roku
- ➔ w pełnym zakresie
- ➔ na wymaganym poziomie jakości

jest zagrożona ze względu na zbyt krótki czas, jaki pozostał na przeprowadzenie postępowań publicznych, wdrożenie i rozliczenie

Projekty informatyczne działania 1.5 ZPORR cechują:

- wysokie ryzyko realizacyjne**
- przedłużające się procedury postępowań publicznych**
- opóźnienia w realizacji wynikające na ogół:**
 1. z deficytu prac analitycznych poprzedzających stworzenie koncepcji projektu [czynnik wewnętrzny]
 2. ze zmieniającego się prawa oraz rozwijających się technologii [czynniki zewnętrzne]

Dokumenty programowe:

- ➔ **Proponowane kierunki rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce do 2020 r.**
- ➔ **Dokument Komisji Europejskiej – i2010 European Information Society (25.05.2005)**
- ➔ **Strategia kierunkowa rozwoju informatyzacji Polski do roku 2013 oraz perspektywiczna prognoza transformacji społeczeństwa informacyjnego do roku 2020**

Oczekiwane kierunki zmian:

- 1. Uproszczenie procedur prawnych związanych z funkcjonowaniem funduszy europejskich**
- 2. Przyjęcie rozwiązań usprawniających proces wyboru i rozliczania projektów**
- 3. Stworzenie trwałego i taniego systemu doskonalenia umiejętności pracowników samorządowych**
- 4. Uproszczenie w możliwym zakresie procedur przetargowych**
- 5. Przeanalizowanie celów i wytyczenie zintegrowanych ze sobą priorytetów działań**

Działania i środki na rozwój społeczeństwa informacyjnego

1. Program Operacyjny Nauka, nowoczesne technologie i społeczeństwo informacyjne

Priorytet operacyjny 3 – Wsparcie rozwoju społeczeństwa informacyjnego – 762,3 mln Euro

Planowane cztery działania:

- 3.1 Gospodarka elektroniczna
- 3.2 Zapewnienie powszechnego dostępu do usług komunikacji elektronicznej
- 3.3. Rozwój polskich zasobów cyfrowych
- 3.4. Powszechna edukacja na rzecz społeczeństwa informacyjnego

2. Program Operacyjny Administracja sprawna i służebna

Priorytet operacyjny 2 - Wysoka jakość i dostępność usług publicznych.

Działanie 2.3. Zwiększenie dostępu do usług publicznych świadczonych elektronicznie oraz wykorzystanie technologii informatycznych w organizacji pracy administracji publicznej –190,5 mln Euro

3. Regionalne programy operacyjne

Stan przygotowania

- We wrześniu 2005 roku tylko 5 województw miało opracowane strategie rozwoju społeczeństwa informacyjnego [informatyzacji]
- Żadne z województw nie opracowało, jak dotąd, tego typu strategii na lata 2007 - 2013, która stanowić winna podstawę programowania oraz alokacji środków
- W blisko połowie województw władze regionalne nie podjęły ostatecznych decyzji o zapisaniu w Regionalnych Planach Operacyjnych kwot wprost przeznaczonych na projekty społeczeństwa informacyjnego

Stan przygotowania cd.

→ **Wyższym nakładom zaplanowanym na rozwój społeczeństwa informacyjnego nie towarzyszy jak dotąd:**

- **wdrożenie na poziomie regionalnym procesów programowania rozwoju społeczeństwa informacyjnego**
- **modyfikacja niewydolnych i zbiurokratyzowanych procedur aplikowania o środki funduszy strukturalnych**
- **wzmocnienie instytucji programujących, monitorujących oraz doradczych, co stanowi warunek zwiększenia dotychczasowej niskiej efektywności wdrażania polityki strukturalnej**

Oczekiwania beneficjentów samorządowych

1. stworzenie "mapy drogowej rozwoju SI w Polsce" precyzyjnie określającej cele, działania i sposoby ich realizacji
2. szybkie wydanie rozporządzeń do ustawy o informatyzacji ... (szczególnie - zdefiniowanie standardów interoperacyjności i minimów technicznych dla systemów e-administracji)
3. utworzenie bazy on-line jasnych i stałych rozwiązań prawnych
4. ustanowienie zbioru standardów elektronicznej administracji
5. poprawa procedur wypłat refundacji
6. organizowanie szkoleń i warsztatów.

Projekty dla rozwoju społeczeństwa informacyjnego w latach 2007-2013

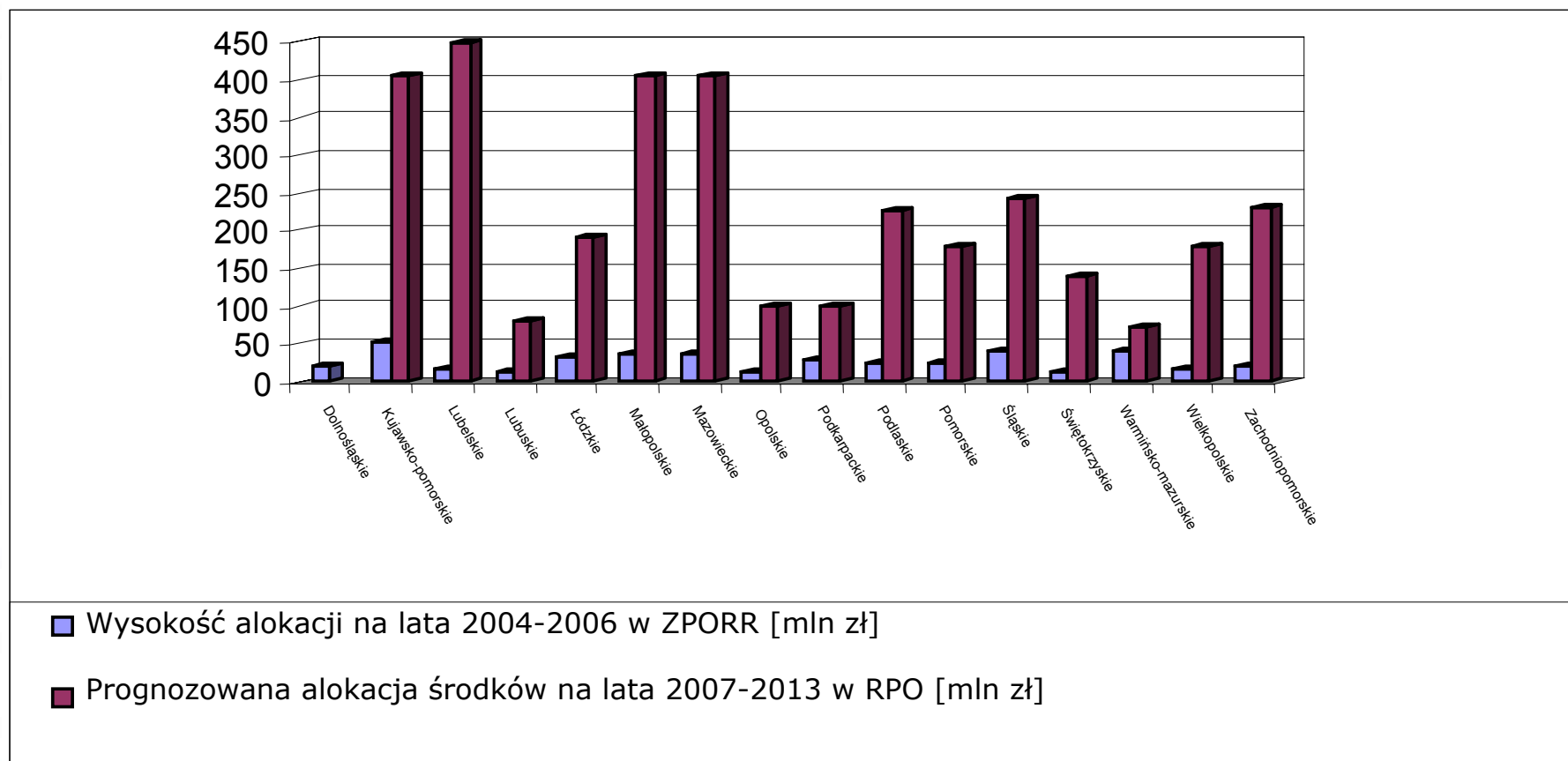
Prognoza wielkości środków na lata 2007 - 2013 na realizację projektów na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w regionalnych programach operacyjnych

Województwo	Wielkość środków na lata 2004-2006 w 1.5 ZPORR [mln zł]	Prognozowana wielkość środków w RPO na rozwój społeczeństwa informacyjnego w latach 2007-2013 [mln zł]	Wielokrotność środków na lata 2007- 2013 w stosunku do lat 2004- 2006
Dolnośląskie	22,8	320	14
Kujawsko-pomorskie	53,93	405	7
Lubelskie	18,4	449	24
Lubuskie	13,38	80	6
Łódzkie	31,68	190	6
Małopolskie	38,42	405	10
Mazowieckie	38,46	405	10
Opolskie	12,54	100	8
Podkarpackie	28,27	100	3
Podlaskie	25,42	226	9
Pomorskie	25,88	178	7
Śląskie	41,21	244	6
Świętokrzyskie	11,66	140	12
Warmińsko-mazurskie	42,43	74	2
Wielkopolskie	15,63	180	11
Zachodniopomorskie	22,62	230	10
Razem	442,73	3726	8

Projekty dla rozwoju społeczeństwa informacyjnego w latach 2007-2013

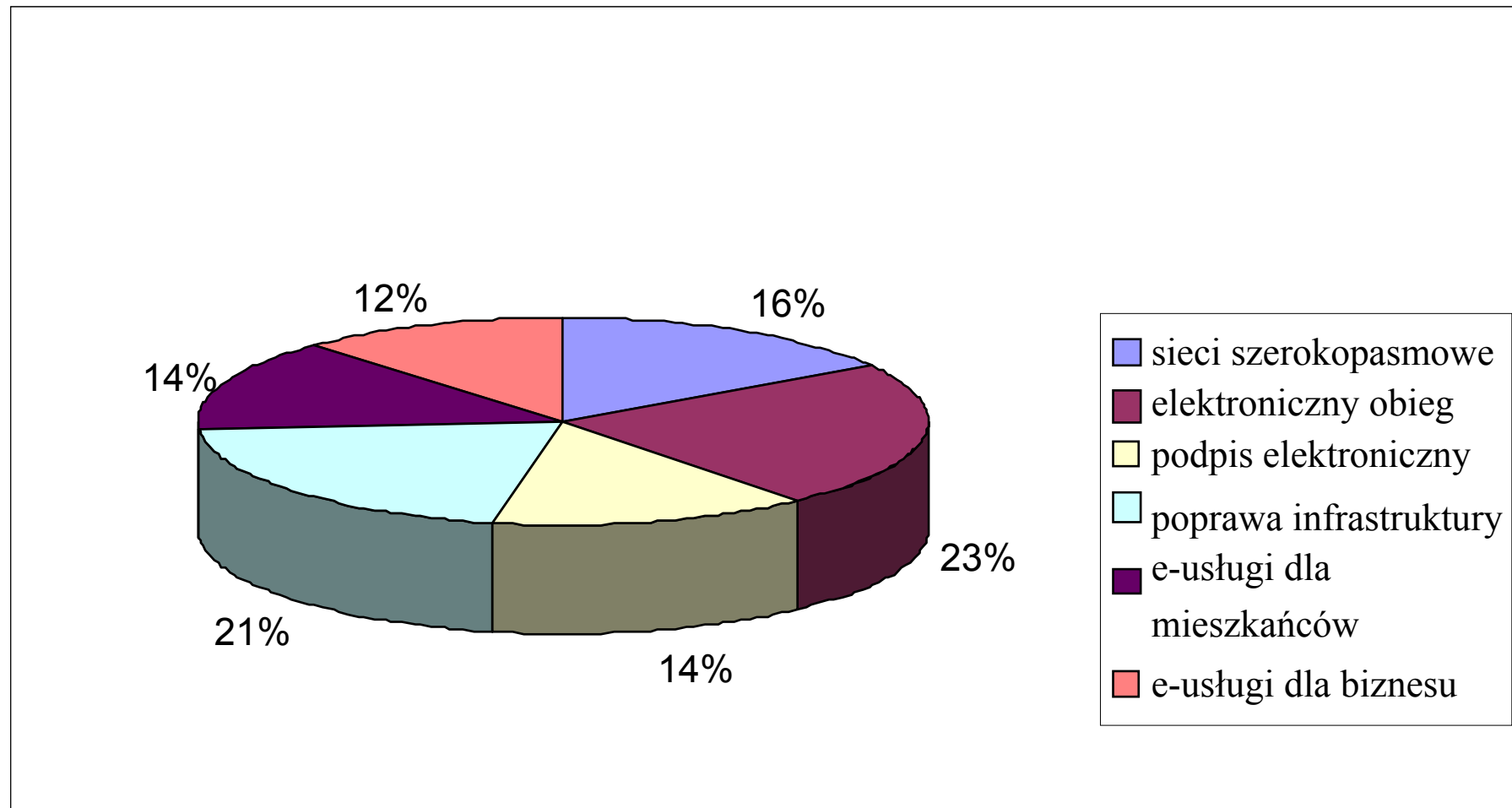
Prognoza alokacji środków samorządów na rozwój społeczeństwa informacyjnego w województwach na lata 2007-2013

Projekty dla rozwoju społeczeństwa informacyjnego w latach 2007-2013

Typy projektów planowanych do realizacji w latach 2007-2013

Jak usprawnić proces tworzenia projektów? Informatycy samorządowi nie powinni tworzyć projektów

- ➔ informatycy samorządowi są nastawieni na rozwój e-urzędu, a nie na e-rozwoj swojej gminy czy powiatu
- ➔ projekty najczęściej wynikają z propozycji i inspiracji firm IT (vendor driven projects) - są to przede wszystkim projekty nastawione na rozwój e-urzędu
- ➔ projekty winny być tworzone przez (obecnie często słabo rozwinięte) komórki strategicznego rozwoju gminy czy powiatu:
 - zadaniem których jest kreślenie wizji, czym ma być nowoczesny urząd
 - definiowanie celu realizacji projektów IT (e-urząd dla e-rozwoju i e-usług)

Rola samorządów w procesie projektowym

- ➔ **Samorząd bywa nie tylko inicjatorem, beneficjentem, ale i operatorem projektu**
- ➔ **Rola inicjatora (opracowanie koncepcji właściwych projektów) jest uciążliwa – nie tylko z powodu braku profesjonalnych kadr w jst, ale i w firmach doradczych**
- ➔ **Brak dobrych praktyk w dziedzinie outsourcingu, lęk przed bliskim już wykorzystaniem ppp**
- ➔ **Rola operatora często wchodzi w konflikt z zakazem prowadzenia działalności gospodarczej przez samorząd i osłabia lokalny rynek (np. gdy samorząd buduje sieci komunikacyjne)**
- ➔ **Rozwiązaniem mogłoby być rozszerzenie listy beneficjentów na firmy lokalne oraz na pozostałe, pod warunkiem nie posiadania dominującej roli na rynku regionalnym**

Dziękujemy Państwu za uwagę

Paweł Tomczak

Dyrektor Związku Gmin Wiejskich RP

p_tomczak@zgwrp.org.pl

Józef Orzeł

Członek Zarządu Stowarzyszenia „Miasta w Internecie”

j.orzel@mwi.pl